

Jednota českých matematiků a fyziků ve 150. roce aktivního života

---

Štefan Zajac; Alena Šolcová
Pamětní medaile Jednoty

In: Jiří Dolejší (editor); Jiří Rákosník (editor): Jednota českých matematiků a fyziků ve 150. roce aktivního života. (Czech). Praha: Jednota českých matematiků a fyziků, 2012. pp. 18–19.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/401975>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

Pamětní medaile Jednoty

Ke 150. výročí vzniku Jednoty českých matematiků a fyziků byla odlita pamětní medaile.¹ Jejím autorem je akademický sochař a významný medailér Zdeněk Kolářský, který upravil svůj původní návrh pamětní medaile z roku 1987 vytvořený u příležitosti 125. výročí založení *Jednoty*.² Obsahové změny a úpravy medaile navrhla Alena Šolcová. Nová pamětní medaile byla poprvé představena v červnu 2010 na sjezdu *Jednoty českých matematiků a fyziků* v Lázních Bohdaneč.

Na lící straně medaile jsou vyobrazeny nejznámější symboly pražského vědeckého světa: část astronomického ciferníku pražského orloje, nejstarší dochovaná budova Univerzity Karlovy – tzv. Karolinum, astronomická věž Klementina, Karlův most s malostranskými věžemi a pražský hrad. Dále se zde nachází logo Jednoty československých matematiků a fyziků, které ve třicátých letech 20. století navrhl Cyril Bouda (1901–1984), a rok založení Jednoty českých matematiků a fyziků. V opisu je umístěn její současný název.

¹ Medaile má průměr 70 mm; z tombaku (starobronz) byla vyrobena firmou Triga-K Petr Kazda v Praze.

² Pamětní medaile ke 125. výročí Jednoty československých matematiků a fyziků je vyobrazena v almanachu L. Pátý (ed.): *Jubilejní almanach Jednoty čs. matematiků a fyziků 1862–1987, Jednota čs. matematiků a fyziků, Praha, 1987.*

Na rubové straně je vyobrazena čtveřice vědců – Tadeáš Hájek z Hájku (1525–1600), Marek Marci (1595–1667), Bernard Bolzano (1781–1848) a František Josef Studnička (1836–1903) – která ovlivnila rozvoj exaktních a přírodních věd v našich zemích. Bolzanovo dílo připomínají tři matematické symboly zapsané jeho charakteristickým způsobem. Hájkovy vědecké zájmy symbolizuje nova z roku 1572 v souhvězdí Kassiopeji. Duha nad Markovou hlavou připomíná, že podal její výklad. Jednou z oblastí zájmu F. J. Studničky byla teorie determinantů. Dvojčíslí 18 a 62 v determinantu vpravo spolu dává letopočet založení Jednoty a stejné číslo představuje i hodnota determinantu. V opisu se nachází slavná Horatiova sentence „Non fascēs nec opēs sola artis sceptrā perenn[ant].“ (Ani moc, ani majetek, pouze vláda věd a umění přetrvává.).³

Alena Šolcová, Štefan Zajac

³ Proslulý citát je rovněž uveden na náhrobku Tychona Brahe v pražském chrámu P. Marie před Týnem.